

เอกสารผลงาน

เรื่อง

การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน
ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านในพื้นที่
จังหวัดชัยนาท

ของ

นายรักษา บุญมาก เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

12.05.6
2295ก
2542

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม
00437

การประเมินผลการดำเนินงาน

๑๖ ๑ ๑๒๖

คำนำ

การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน (ศสบ.) เป็นงานนโยบาย ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในอันที่จะส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน รวมทั้งสถาบันครอบครัวและชุมชน ในการช่วยกันดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นบนพื้นฐานของการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านนั้น ๆ อันเป็นหลักประกันเบื้องต้นที่มุ่งให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่ประสบความทุกข์ยาก เดือดร้อนจะได้รับบริการช่วยเหลือป้องกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในภาพรวม ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมในการจัดบริการสวัสดิการแก่ประชาชน

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน รวมทั้งเพื่อทราบปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งต่อไป

การประเมินผลครั้งนี้ดำเนินการเฉพาะบางจุด เนื่องจากเงื่อนไขข้อจำกัดด้านเวลาแต่ก็หวังว่าการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านนี้จะมีแง่มุมและบทสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อท่านผู้สนใจในการดำเนินงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน

รักษา บุญมาก

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5

พฤษภาคม 2542

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง : การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้าน
(ศสพ.) : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้านในพื้นที่
จังหวัดชัยนาท

ชื่อผู้เขียน : นายรักษา บุญมาก

ปี พ.ศ. : 2542

การประเมินผลเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้านว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค โดยมีกรอบการประเมินผลเพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้านที่เป็นปัจจัยหรือผลกระทบต่อการพัฒนาของศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีเจาะจง (purposive sampling) จากศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้าน จำนวน 8 ศูนย์ ในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นศูนย์ระดับดี จำนวน 4 ศูนย์ และเป็นศูนย์ระดับปานกลางจำนวน 4 ศูนย์ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้แก่คณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์รายภูมู่บ้าน จำนวน 61 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผลจากการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ความชัดเจนในวัตถุประสงค์การดำเนินงานศูนย์ฯ จากเอกสารพบว่ามี การกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนและในส่วนความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการศูนย์ฯ โดยประเมินจากแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.97) เข้าใจวัตถุประสงค์การดำเนินงาน

2. การบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์ฯมีการกำหนดตำแหน่งและแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีเพียง 2 ตำแหน่งที่ไม่มีครบทุกศูนย์ฯ คือรองประธานมีจำนวน 2 คน 2 ศูนย์ เภรัณญิก มีจำนวน 6 คน 6 ศูนย์ จากจำนวนทั้งหมด 8 ศูนย์ กำหนดประชุมพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดประชุมที่แน่นอน (ร้อยละ 44.26) ส่วนการเข้าประชุมของคณะกรรมการศูนย์ฯ ส่วนใหญ่เข้าประชุมทุกครั้ง (ร้อยละ 85.25) ส่วนที่ไม่ได้เข้าประชุมมีสาเหตุ มาจากไม่ทราบกำหนดประชุมและบางศูนย์ฯยังไม่มีการประชุม

3.การประสานงานของคณะกรรมการศูนย์ฯ พบว่าส่วนใหญ่มีการติดต่อ ประสานงานกับหน่วยราชการ(ร้อยละ 95.08) ด้านการติดต่อประสานงานกับสมาคม มูลนิธิ และองค์กรเอกชนมีจำนวนใกล้เคียงกันคือติดต่อ ร้อยละ 52.46 ไม่เคยติดต่อร้อยละ 47.54

สำหรับการติดต่อประสานงานกับกลุ่มบุคคลในหมู่บ้านปรากฏว่าคณะกรรมการศูนย์ทุกคน มีการติดต่อ

4. การให้บริการของศูนย์ฯ พบว่า ส่วนใหญ่คณะกรรมการศูนย์ฯ มีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือประชาชน (ร้อยละ 85.25) และในส่วนของกรดำเนินการจัดหาทุนเข้าศูนย์ฯ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินการจัดหาทุน (ร้อยละ 57.38)

5.การจัดเก็บข้อมูลของคณะกรรมการศูนย์ฯพบว่าคณะกรรมการศูนย์ฯส่วนใหญ่ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล (ร้อยละ 75.41) สำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนข้อมูลและป้ายข้อมูลปรากฏว่าคณะกรรมการศูนย์ฯ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการและไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินการใกล้เคียงกัน(ร้อยละ 55.74และร้อยละ 44.26 ตามลำดับ)ในด้านการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์ฯ พบว่าส่วนใหญ่ดำเนินการประชาสัมพันธ์(ร้อยละ 86.89) ส่วนที่เหลือร้อยละ 13.11 มิได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์สาเหตุเนื่องจากกิจกรรมของศูนย์มีการเคลื่อนไหวน้อยมาก

6. ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์ฯ พบว่าส่วนใหญ่มีระดับความพอใจปานกลาง (ร้อยละ 44.26) รองลงไปมีความพอใจมาก ร้อยละ 39.34 ความพอใจน้อย ร้อยละ 11.48 และพอใจมากที่สุดร้อยละ 4.92

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะพบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานของศูนย์ฯ ด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะจากการประเมินผลครั้งนี้ มีดังนี้

1. ควรมีการดำเนินการให้คณะกรรมการศูนย์ฯมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างชัดเจน

2. ควรกำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ และผู้ดำรงตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้ชัดเจนและครบทุกตำแหน่ง และควรให้มีการกำหนดการประชุมที่แน่นอน ซึ่งจะส่งผลโดยตรง การเข้าประชุมของคณะกรรมการศูนย์ฯและการเคลื่อนไหวของกิจกรรมของศูนย์ฯ

3. ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการศูนย์ฯ มีการติดต่อประสานงานกับสมาคมมูลนิธิ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อให้กิจกรรมของศูนย์ฯ สามารถครอบคลุมกลุ่มบุคคลเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น

(4)

4. ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการศูนย์ฯทุกคนมีส่วนร่วมในการพิจารณาให้บริการสงเคราะห์ราษฎรเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ขอรับการสงเคราะห์และส่งเสริมให้มีการจัดหาทุนของศูนย์นอกเหนือจากเงินสนับสนุนจากราชการ

5. ควรมีการดำเนินการให้คณะกรรมการศูนย์สำรวจจัดเก็บข้อมูลรวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

6. ควรจัดสวัสดิการตอบแทนแก่คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน

7. ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(5)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญแผนภูมิ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	9
ความสำคัญของปัญหา	9
วัตถุประสงค์ของการประเมินผล	10
ขอบเขตของการประเมินผล	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
นิยามศัพท์	11
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	12
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยประเมินผล	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบาย/แผนงาน/โครงการไปปฏิบัติ	20
กรอบการประเมินผลและตัวชี้วัด	22
คำนิยามเชิงปฏิบัติการ	25
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการประเมินผล	27
วิธีการและอุปกรณ์	27
หน่วยในการวิเคราะห์	27
ประชากรกลุ่มเป้าหมายและการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	30

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการประเมินและข้อวิจารณ์	31
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	31
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	31
ความชัดเจนในวัตถุประสงค์	34
การบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	35
การประสานงานของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	37
การให้บริการของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	38
การจัดเก็บข้อมูลของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	39
ความพึงพอใจของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	41
ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎร ประจำหมู่บ้าน	41
บทที่ 5 สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ	43
สรุปผลการประเมิน	43
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	50
แบบสอบถาม	51
ระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน พ.ศ.2541	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	33
4.2 แสดงจำนวนร้อยละของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎร ประจำหมู่บ้านที่มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงานศูนย์ฯ	35
4.3 แสดงจำนวนร้อยละของการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการศูนย์ สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	36
4.4 แสดงจำนวนร้อยละของการกำหนดการประชุมคณะกรรมการศูนย์ สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	36
4.5 แสดงจำนวนร้อยละของการเข้าประชุมคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน	37
4.6 แสดงจำนวนร้อยละของการประสานงานของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน	38
4.7 แสดงจำนวนร้อยละของวิธีการให้บริการสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน ของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	39
4.8 แสดงจำนวนร้อยละของการดำเนินการจัดหาทุนของคณะกรรมการศูนย์ สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	39
4.9 แสดงจำนวนร้อยละของการจัดเก็บข้อมูลของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน	40
4.10 แสดงจำนวนร้อยละของการมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนข้อมูลหรือ ป้ายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์ฯ ของคณะกรรมการศูนย์ สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	40
4.11 แสดงจำนวนร้อยละของการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์ฯ ของ คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	40
4.12 แสดงจำนวนร้อยละของคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่	41